

**Datum:** 3 januari 2024

**Aan:** College van B&W, Gemeenteraad

**Afschrift:** Directeurenberaad, Controllersberaad

**Van:** Sigrid ten Heuvel

**Onderwerp:** Decembercirculaire 2023 gemeentefonds

In deze memo worden de resultaten van de decembercirculaire 2023 uitgewerkt. Conform artikel 3 lid 4 van de vernieuwde financiële verordening geldt:

- a. de financiële effecten voor het lopende jaar worden door het college verwerkt in de lopende begroting en zo mogelijk meegenomen in de tussenrapportages aan de raad. Het resultaat voor 2023 is opgenomen in de 2<sup>e</sup> Tussenrapportage 2023.
- b. op meerjarige financiële effecten uit circulaire wordt slechts op 1 moment per jaar bijgestuurd en wel bij de zomernota. Concreet betekent dit dat de meerjarige effecten van deze septembercirculaire worden meegenomen naar komende zomernota (2024) en worden gesaldeerd met de effecten uit de komende decembercirculaire 2023 en meicirculaire 2024.
- c. taakmutaties in deze circulaire voor 2024 worden al wel administratief verwerkt zodat de budgetten direct bij het begin van 2024 beschikbaar zijn. Na vaststelling van de begroting 2024 worden de taakmutaties in de administratie verwerkt zodat de programma's vanaf begin 2024 kunnen beschikken over deze budgetten.

### **Resultaat**

De doorrekening van de decembercirculaire 2023 levert het volgende resultaat op:

<b>Omschrijving (x 1.000 euro)</b>	<b>2023</b>	<b>2024</b>	<b>2025</b>	<b>2026</b>	<b>2027</b>
Stand gemeentefonds decembercirculaire 2023	470.956	475.405	500.988	487.450	501.523
Stand gemeentefonds septembercirculaire 2023	459.714	477.582	500.988	487.450	501.523
<b>Bruto mutatie</b>	<b>11.242</b>	<b>-2.177</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Taakmutaties decembercirculaire 2023	-13.683	-25	-25	-25	-25
Nabetalingen	121				
Inzet onvoorzien	2.000				
<b>Resultaat decembercirculaire 2023</b>	<b>-321</b>	<b>-2.202</b>	<b>-25</b>	<b>-25</b>	<b>-25</b>

**Toelichting resultaat**

Het nadelige resultaat over 2023 en 2024 ontstaat door verhoging van de aantallen bij de maatstaf 'huishoudens met een laag inkomen' en tegelijkertijd verlaging van de zogenaamde uitkeringsfactor. De aantallen stijgen in het geval van Enschede minder hard dan dat de uitkeringsfactor daalt met een nadeel tot gevolg. Deze maatstaf is per 1 januari 2023 bij het nieuwe verdeelmodel ingevoerd. Het gewicht van deze maatstaf is groot waardoor een aanpassing van de aantallen, leidt tot aanzienlijke afwijkingen in het resultaat. Voor 2024 wijzigt de maatstaf ook aangezien deze is gebaseerd op een driejarig gemiddelde. Ook hier stijgt het aantal maar daalt de uitkeringsfactor.

Voor 2023 is nog een post onvoorzien begroot van € 2 miljoen euro voor tussentijdse tegenvallers in de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Deze wordt ingezet op het nadeel dat ontstaat uit deze circulaire. Vanaf 2024 is deze post ingezet in het middelenkader en niet meer beschikbaar.

Het resultaat voor 2025 e.v. volgt uit een aanpassing van een taakmutatie die al in de meicirculaire 2023 was verwerkt maar door het rijk niet expliciet was toegelicht. Pas onlangs is geconstateerd dat deze verhoging nog verwerkt moet worden. De baten zijn al eerder verwerkt in de algemene uitkering.

Het resultaat over 2023 wordt verwerkt in de Gemeenterekening 2023. Het resultaat voor 2024 wordt opgenomen in de 1<sup>e</sup> tussenrapportage 2024. Voor 2025 e.v. is het resultaat onderdeel van het middelenkader in de Zomernota 2024.

**Taakmutaties**

In deze circulaire zijn de volgende nieuwe en mutaties op bestaande taakmutaties en integratie-uitkeringen opgenomen:

Omschrijving (x 1.000 euro)	2023	2024	2025	2026	2027
<u>Nieuwe taakmutaties en uitkeringen:</u>					
BRP experiment	8				
BRP logisch ontwerp	17				
Energietoelage 2023	12.590				
Invoeringskosten Omgevingswet	717				
Meerkosten Oekraïne sociaal domein	146				
Uitvoeringskosten gebiedsgerichte aanpak	35				
Bed, bad, brood	38				
<u>Mutatie bestaande taakmutaties en uitkeringen:</u>					
Wet goed verhuurderschap	25	25	25	25	25
Vrijval restant compensatieregeling Voogdij 18+	23				
Restant Hervormingsagenda Jeugd	14				

Maatschappelijke begeleiding	59				
Einde lening inburgeringsplichtig	11				
<b>Totaal</b>	<b>13.683</b>	<b>25</b>	<b>25</b>	<b>25</b>	<b>25</b>

Toelichting op de nieuwe uitkeringen:

- BRP experiment: Deze bijdrage is ter financiering van het experiment waarbij gemeenten ingeschrevenen in de basisregistratie personen (BRP) actief moet informeren.
- BRP logisch ontwerp: De gemeente ontvangt een bijdrage voor de kosten die zij in 2023 en 2024 moet maken om het logisch ontwerp van de BRP aan te passen.
- Energietoelage 2023: Vanuit de decembercirculaire 2022 is al een eerste voorschot uitgekeerd zodat de gemeenten een energietoeslag aan inwoners kan uitkeren in 2023. Nadat de noodzakelijke aanpassing van de Participatiewet is aangenomen, wordt nu het overige budget aan de gemeenten uitgekeerd. Overigens heeft de gemeente vrijwel alle toeslagen al uitgekeerd vooruitlopend op deze ontvangst.
- Invoeringskosten Omgevingswet: In totaal wordt € 103 miljoen uitgekeerd aan gemeenten zodat zij zorg kunnen dragen dat zij aangesloten, geoefend en ingeregeld zijn en voldoen aan de in de Omgevingswet gesteld eisen.
- Meerkosten Oekraïne sociaal domein: De gemeente wordt gecompenseerd voor de meerkosten die zij hebben voor o.a. WMO, jeugdzorg, rijksvaccinatieprogramma, etc. Het aantal opgevangen Oekraïners is te groot om deze kosten op te kunnen vangen in het reguliere budget.
- Uitvoeringskosten gebiedsgerichte aanpak: Deze uitkering is voor de door de gemeente gemaakte kosten voor hun bijdrage aan gebiedsprogramma's.
- Bed, bad, brood: De oorspronkelijke looptijd van deze regeling was van 2019 tot en met 2021. Het rijk heeft na overleg met de VNG besloten om de pilot te verlengen tot eind 2023. De gemeente ontvangt een bijdrage op basis van de bezetting in de eigen gemeente.

Toelichting bestaande uitkeringen:

- Wet goed verhuurderschap: De taakmutatie komt uit de decembercirculaire 2022. In de berekening bleek een fout te zitten waarover door BZK melding is gedaan in februari 2023. De gewijzigde taakmutatie is opgenomen in de meicirculaire 2023 maar niet toegelicht. Daarom is deze mutatie over het hoofd gezien. De verhoging is vanuit de meicirculaire 2023 wel verwerkt in de stand van het gemeentefonds.
- Vrijval restant compensatieregeling Voogdij 18+: Vanuit de aanvullend toegekende loon- en prijscompensatie resteert hier nog een budget dat nu wordt uitgekeerd.
- Restant Hervormingsagenda Jeugd: In overleg met de VNG is in 2022 een deel van het budget ter compensatie van de tekorten in de jeugdzorg overgeheveld naar het ministerie van VWS. Niet het gehele bedrag is besteedt dus wordt het restant nu uitgekeerd aan de gemeenten.
- Maatschappelijke begeleiding: Gemeenten ontvangen een aanvulling op de al ontvangen middelen voor de begeleiding van inburgeringsplichtige asielmigranten en hun gezinsleden.
- Einde lening inburgeringsplichtig: Er zijn afspraken gemaakt tussen rijk en VNG over deze taak. Er zijn extra middelen beschikbaar gesteld door het rijk.